

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetéseket

Egy hasábny pont
sorankint és kétféle
számszámot.

A társadalom betegsége.

— július 1.

Az utolsó utcagyerek is tudja, beszél és hirdeti, hogy legjobb ellenzéki politikában lármázni, mert a mindenható nagy fejűek az ellenzéki lármázóknak betömik a száját. Egy közkeletű általános elismert életfilozófia ez, melynek következtében néhány százezer — kisebb nagyobb ember van Magyarországon, aki csak azért becsüli többre a száját egyéb testrészeinél, mert ez az, amit — ha reményei teljeseznek — be lehet tömni.

Fent a képviselőházban mindenki ismeri a szájtató politikusokat és csodák-csodája... senki sem rohan hozzájuk, hogy reményeiket, vágyakozásukat kielégtse.

A lármázás azonban e nélkül sem haszontalan időpazarlás. Aki kiabál, annak a hangját messzebbre meghallják, mint aki csendesen beszél és ősidőktől fogva ugy volt és még végtelen időnkig ugy lesz, hogy ha valaki azt akarja, hogy észre vegyék jelenlétét, nagyokat kurjongat. Egyik embernek jól esik, a másoknak meg haszonhajtó is, ha észreveszik, — a harmadik meg lehet, hogy ezélt is ér, akadhat

valaki, akinek kellemetlen a kurjongatása és csakugyan betömi a száját.

A példa ragadós és ha eredményes is volt, követőkre talál. Így született és nevelkedett föl nálunk egy társadalmi betegség, melynek ellenzéki stréberség a neve.

Azelőtt, amíg rendes viszonyok között éltünk, a stréber udvarolt, hajlongott, kezet esókolt, uszályt hordozott és más eféle dolgokat művelt, ma mindezeknek az ellenkezőjét teszi. Hangosan beszél, arrogáns, örökösen becsületről, igazságról és hazaszeretetről lármázik; másokat beesteleneknek, csalóknak, érdekhajszolóknak és hazaárulóknak nevez és várja, lesi az alkalmat, hogy jöjjön valaki, aki a száját betömi pénzzel, — színekurával, avagy olyan dologgal, ami az eddigi stréberkedésnél is nagyobb és biztosabb kényelmet nyújt.

A tudományos pályákon nevelt ifjuság, amint lép az életbe, eldobja magától minden illuzióját, a nyakára lép minden idealis gondolatnak, életezélja a parthie vadászat egyrészt; másrészt meg a könnyű érvényesülés, aminek egyetlen egyenes útja van: az ellenzéki stréberség.

Az intelligens Magyarországnak egy jelentékeny része, a női hozományból kitarított urakból áll, akiknek szigorú kötelessége — bármilyen uton — kielégíteni az igényeket, melyek a női hozományhoz vannak fűzve.

Akármiért van ez így, elég fájdalom, hogy tényleg így van és millió társadalmi tünet mutatja, hogy a dolgon változtatni kell. ez volt eddig a szokás, hogy épen azok az emberek keresték a korrupció formáját, akik maguk voltak legjobban impregnálva a korrupcióra. A ki nem férkőzhetett hozzá a jogtalanul bitorolt előnyökhöz, szemérmetlen módon törekedett arra, hogy oda férkőzhessenek. — Az ellenzéki stréber kegyetlenül ostromozta elődjét, hogy míg ez, a csapások okozta fájdalom sulya alatt vergődik, alattomban elszippanthassa előle a bitorolt előnyöket. Az igazi becsületes és tisztességes ember csendesen nézte az eseményeket, óvakodott attól, hogy belekeveredjék a szennybe, csak arra való volt, hogy segítsen takarni a szegényt, mely ember-társát érte. Ezek a társadalmi tünetek jelentkeztek a társadalom minden osztályában. A földmives nép, a munkás iparos, a honora-

T Á R C Z A.

Apróságok a Brassai bácsi életéből.

Különös kegyeltje volt az isteni gondviselésnek a jó Brassai bácsi azért, hogy részére egy évszázadra terjedő életet adott. Egy évszázad még a népek millióinak életében is oly jelentékeny szám, mely nyom nélkül nem repül el felettük. A jó öreg egy évszázadra terjedő élete nemzetünk életének egyik legtöbb mozgalmat tartalmazó századát foglalta magában. Ifjuságának verőfényes hajnala épen arra az időre esett, midőn a nemzeti ébredés első sugara derengeni kezdett. A tudományoszomjas ifju, aki minden ízében magyar volt egész tevékenységét a magyar nemzeti Géniusz fellobbanó lángjának élesztésére szentelte. Mint a kis méh, az édes mézet, úgy gyűjtötte a jó Brassai bácsi az ismereteket és azokat nagy sikerrel plántálta át a magyar nemzet művelődésének parlagon levő talajába.

Alapos ismerettel bírt mindenben s azokban oly csodálatos otthonossága volt hogy nemcsak hazánk tudós világa, hanem a külföld is bámulattal állott meg tudása előtt.

Mint tanár, mint tudós, mint ember páratlan volt, s alig ha szül e század hozzá hasonlót.

A hetvenes évek elején Kolozsvárt

tanultam, s ott létem alatt, a mire ma is büszköséggel és kedvesen emlékezem vissza — gyakran volt alkalmam e nagy férfival nemcsak találkozni, hanem érintkezni is. Egyes eseteket elmondok, melyek bár halvány epizodok az ő halhatatlan étetéből, de azért mégis igen jellemzők.

A tanuló ifjuságot nagyon szerette, s bár nagyon el volt foglalva, nem mulasztotta el egyetlen alkalmat sem, hogy azokkal az iskola falain kívül is ne érintkezzék. Onképzőkörünk minden évben két ünnepélyt szokott tartani, melyben dalárdánk és zenekarunk szerepelt a legtöbbet. Én voltam minden alkalommal a legszerencsésebb elvihetni neki a meghívót. Midőn először élveztem ezt a megtiszteltetést tanárom azt az utasítást adta, hogy röviden és hangosan beszéljek s jól megfigyeljem, hogy az átadott meghívót hová teszi, valjon a nadrágja zsebébe, vagy a felső zsebébe-e?

Erősen dobogó szívvel léptem át a sétatér utcái lakása küszöbét. Otthon találtam és épen a zongorája mellett. Zongorázott a jó öreg, de minő zongorán! Nem volt annak egyetlen hurja sem csak a billentyűi voltak, melyeken azért egész odaadással játszott.

Köszöntem. Rám nézett mintha mondta volna: ne zavarjam, várjak a míg vége lesz.

Tíz percig állottam tükön, mely idő alatt esodáltam őt s bámultam szo-

bája egyszerű berendezését és a nagy fo-liánsokat, melyek részben kinyitva, részben a padozaton, részben a tálva-nyitva levő szekrényekben voltak elhelyezve.

Végre felállott s hozzám jött és én elmondva betanult mondókámat, átadtam a meghívót s vártam hová teszi.

A meghívó programját átfutotta s azután begyurta a nadrágja zsebébe, tanáromat üdvözölte s bucsút intett s én távoztam.

Na, hová tette Brassai bácsi a meghívót? kérdé tanárom kíváncsian. A nadrágja zsebébe, mondtam nevetve. Vivát! kiálta fel örömmel tanárom, akkor itt lesz Brassai bácsi. Na fiuk, ki kell tenünk magunkért.

Csakugyan el is jött a jó öreg.

Ekkor mondá el tanárom, hogy Brassai bácsi ha a meghívót a nadrág zsebébe teszi, akkor eljövetele biztos, míg ellenben, ha a felsője zsebébe, akkor még tudomásul sem veszi.

Az ének és zene terén nagy kritikus volt s épen ezért ritkán is adott kifejezést tetszése nyilvánításának, de aki ezt megnyerhette az büszke is volt rá.

Tanárom, a ki ma is híres zene- és énektanár és az a szerenese is érte, hogy a 80 évhez közel álló Brassai bácsit ő tanította meg a nagy gordonkán játszani, figyelmeztetett, hogy azt nézzük előadott darabunk után tapsol-e az öreg?

Eljött az ünnepély napja, megjelent a jó öreg is. Énekkarunk Mester Károly

csd.

tör osztály meg a kereskedő egyformán és a helyzetével meg-egyező arányban szívta magába ezt az ellenzéki stréberségtől párolgó füstös levegőt és ma már körülbelül odáig jutottunk, hogy ennek a társadalmi betegségnek a diagnózisát mindenki jól ismeri ugyan, de gyógyítani senki sem akarja.

Bizalmas és nem bizalmas társaságokban nem szégyen többé nyíltan beismerni olyan dolgokat, melyekért más időkben a büntető törvényszék elé állították volna a közszerelésben álló férfit, s ha így haladunk, maholnap nagyon hamar megsaporodnak azok a modern büncselekmények, melyek miatt nem szégyenkezni, hanem a melyekkel büszkén hivatkozni válik szokássá. Ma is vannak már érdemek, melyeket más időkben büntetésre méltóaknak tartottak volna.

Ezek a gondolatok az obstrukció és az agrárszocializmus idejében, nagyon aktuálisak. Fent a képviselőházban, ahol játékot üznek a törvényhozásból, szörnyű módon kiescsucosodik az ellenzéki stréberség. — Lent pedig a kalászos rónaságon, ahol esendőrszuronyok előtt arat a föld népe, kétségbeejtő bizonyossággal ismerték föl az ellenzéki stréberkedések előnyeit. Nem kutatják ma már sem lent, sem fent, hogy az intézkedő kormányhatalom miatt, mi célból cselekszik? Jól végez-e, vagy rosszul? Helyes-e a szándéka? Tisztességes-e a célja, vagy sem? Mindezekkel nem törődnek többé, az

életbölcesség, mely az ellenzéki stréberkedésben van kifejezve itt is, ott is, egyformán érvényesül, a hatalom ellenkurjongat, igyekszik a kormányzás akarata elé nehézséget gördíteni, remélvén, hogy jön valaki és személyes érdekeit, a kényelemre való igényeit kielégíti. Sztrájk az aratásnál, obstrukció a képviselőházban. Olyan egymáshoz hasonló dolgok ezek, melyek csak egy forrásból eredhetnek és arra való, hogy a legtisztább és legtermészetesebb igazságoknak útját szegjék.

Országgyűlés.

Budapest, június 30.

A cukoradó javaslatot tárgyalta ma a t. Ház, Szilágyi Dezső elnöklete alatt. Neményi Ambrus előadó nyitotta meg a vitát, aki beható beszéddel szerelte le mindazokat a vádakat, a melyeket e javaslat alkalmából az elfogultak és tudatlanok felhoztak.

Az élénk helyesléssel fogadott beszéd után Komjáthy Béla fejtette ki a szélbal álláspontját. Ők nem szavazzák meg a javaslatot úgy közjogi, mint gazdasági tekintetek miatt.

Szünet után Lukács László pénzügyminiszter nyilatkozott. Felfogását és álláspontját jelezte azokkal az aggályokkal szemben, melyeknek az ellenzék kifejezést adott, a többek között közjogi szempontból is.

Mindenekelőtt konstatálja, hogy a két kormány megállapodása értelmében a prémiumok és restituciók kérdésében minden eddigi visszasság meg fog szünni az új kiegyezésben. Utalt arra az aggályra is, hogy Ausztriában a megfelelő javaslat nem fog alkotmányos módon létesülni. Sajnálja, de ebben sem érthet egyet Komjáthyval, de még jobban sajnálja, hogy e helyéről nem ezífolhatja meg Komjáthyt. Nem mintha nem tudná megczá-

folni, de nem teheti, mert az osztrák kormány eljárásának egyedüli jogosult bíráló foruma az osztrák törvényhozás.

A mi azt a kifogást illeti, hogy ezt a javaslatot hiába csináljuk meg, mert ha a kiegyezést nem újítjuk meg, mire való ez a reform? Nos, ha a kiegyezés nem újulna meg, akkor ez a javaslat is megszűnnék és így abszolút semmi baj sem keletkeznék a dologból.

De meg ha az osztrák parlament nem is venné tudomásul az Ausztriában rendeleti uton való elintéztést! nos, akkor a magyar parlamentnek is még mindig van ideje új törvényben ezt a törvényt hatályon kívül helyezni. Ez olyan világos, hogy kétség sem fér hozzá. Ámbár nem képes az osztrák parlamentről fölteni, hogy nem venne tudomásul egy ilyen intézkedést, a melynek mellőzése saját hazája testén a legérzékenyebb gazdasági sebeket ütné. Egyébként hajlandó ez aggály eloszlatására a részletes tárgyalás során klauzulát iktatni a javaslatba, mely a törvénynek hatályait határozza meg.

Lukács miniszter élénk helyesléssel fogadott beszéde után a vitát megszakították s következtek az interpellációk.

— A török-görög békekötésre nézve

az egyezség a porta és a nagy hatalmak követői között végre valahára létrejött. Megállapodtak a határra és a hadikárpótlás összegére nézve, a kárpótlást négy millió török fontban, azaz negyven millió arany forintban állapították meg, de az egyezséget a szultán még nem hagyta helyben, sőt a hadi készülődéseket folytatja, mintha a háborút megakarná újítani. Görögország sem nyilatkozott, hogy elfogadja-e ezt a békét, csak hogy vele nem sokat törődnek, mert kénytelen mindenbe belenyugodni, máskülönben nem kapja vissza Tesszáliát, nem bocsátja el a hadseregét s a menekülteket eltarthatja a saját költségén, holott pénze egy garas sincs. A hadikárpótlást is csak úgy fizetheti, ha kölcsönt vesz föl s ezt csak úgy kapja meg, ha a nagyhatalmak kezességét vállalnak érte, lekötve zálogul maguknak a vámokat és fogyasztási adókat,

szózatját adta elő. Alig hangzottak el az utolsó akkord hangjai, megmozdultak a Brassai kezei is és kétszer-háromszor érintették egymást.

Megkaptuk barátim a legnagyobb elismerést, mondá tanárunk, mert Brassai bácsi tapsolt.

* * *

A muzeumkert volt a Brassai bácsi szórakozási helye. Nagyon szerette a rózsákat, melyeknek különböző fajából valóságos tündéerkertet varázsolt.

A kertben több helyen az utak szélére ily feliratu táblákat állíttatott:

„Minden a szemnek,
semmi a kéznek.”

Egy maturáns deák, nevére is jól emlékszem, kiakarta játszani az öregot és a fogaival leszakított egy szép rózsát. Szerencsétlenségére épen meglátta s így szólt hozzá:

— Nem látja, barátom mi van arra a táblára írva?

— De igen — felel nevetve, de nem is vétettem ellene, mert a fogaimmal szakítottam le.

— Ugy, nem tudtam, hogy maga a négy lábúak rendjébe tartozik.

Többé nem volt senkinek kedve a szájával se virágot szakítani.

* * *

A csillagászat terén is nagy érdemei maradtak fenn a jó öregnek. Gyakran megtörtént, hogy egész éjszakát eltöltött a kolozsvári egyetem kis csillagvizsgáló tornyában, a mit ő maga rendezett be. Ha tiszta volt a nagy égboltozat, ott kutatott a végtelen égürben, csodálva azt az örök természeti törvényt, melynek még oly sok titka van elzárva a gyarló emberiség szemei előtt. Egy alkalommal 10 óra felé sétált haza a csillagvizsgáló tornyból, a főtéren nagy embertömeg nézte a csillagos eget s bámult egy tüneményt, mely csak negyedóraig tartott. A tömeg közül egyik ismerőse, megszólította Brassai bácsit s kérdé: miféle tünemény az. Brassai bácsi fölnezt az égre s ezt felelte: Az, „Földiekkel játszó égi tünemény” s azzal mosolyogva tovább folytatta útját.

* * *

Hogy a ruházatra mily keveset adott azt a kik ismertük bizonyíthatjuk. Nyáron rendszeren fehér zsákvászon nadrágra járt melynek a cipőjéhez érő része rendszeren ki volt rostikázva. Kopott felsőjéről a gombok rendszeren hiányoztak, czilindere pedig ritkán volt kivasalva és kefélve. Gróf Mikó Imre temetése alkalmából sem valami fényes öltözetben jelent meg és egy ur, nevét is jól tudom, ki közelebről nem ismerte Brassai bácsit füle halatára ezeket mondá társaihoz: A gróf megérdemelte volna, hogy Brassai is másként öltözzék.

Az öreg visszafordult és ezeket mondá: én tudom, hogy kinek a tisztesség tételére jöttem, tudom, hogy kit gyászolok Mikóban, de nem külszínből teszem azt a mit érzek — a veszteség feletti fájdalommból nem szoktam kirakatot csinálni.

* * *

Hogy mennyire lelkesedett mindentért a mi magyar és magyaros jelleget viselt magán, az is bizonyítja, hogy egy híres olasz énekesnő két estén szerepelvén Kolozsvárott, első este meghallgatta, de már második este nem ment el s midőn tőle kérdezték azt felelte: nagyszerűen, elragadóan énekel s én szeretem is az éneket és a zenét, bár mely nemzeté is az, de valahogy úgy vagyok vele hogy lelkemet csak a magyar ének a magyar zene lelkesíti fel és tölti be.

Több ily apró epizódról tudnak azok, a kik körülte éltek, szolgálatot vélttem tenni, a midőn a fentieket a nyilvánoságnak átadom, mert gyakran a nagy szellemóriásoknak is benső értékét az ily kis gyémántok teszik feledhetetlenné.

A jó öreg por hüvelye már az enyészeté, de halhatatlan lelke közöttünk lebeg alkotásaiban vezéresillagunk, mert emléket soha le nem törülhető betűkkel ő maga egy századon át írogatta be *Clío* könyvébe.

Virgula.

ahogy nekik tetszik. A görög kormány jajgat, hogy nem képes a rá rótt terheket elviselni, de könyörületre a nagyhatalmaknál nem talál. Rövid napok múlva a békekötés aláírása és szentesítése várható.

— **A Nassau-Wettin dinasztia.** A szép Vilma királynő, Holland tizenhét esztendő uralkodója férjhez megy szász-weimári Bernát herceghez, a ki csak két esztendővel idősebb s a jövő évben tölti be huszadik esztendejét. A Nassau-ház, amelynek első őse 1290-ben halt meg, 1559-től orániai Vilmos által uralkodott Németalföldön s utolsó sarja az ágnak Vilma királynő. Házasságával Holland koronája a szász Wettin-házra száll át, egyik legősibb német családra, mert már 919-ben szerepelt. Az ifju vőlegény nagyanyja, Zsófia weimári nagyhercegnő testvére Vilma elhunyt atyjának, III. Vilmos holland királynak, ág szerint tehát nagynénjét veszi feleségül. Vilma királynő esztendőre, augusztus végén lesz nagykoru s akkor veszi át az uralkodást anyjától, Emma özvegy régenskirálynőtől. Az esküvőt talán előbb megtartják.

Az ispotály-telek tulajdonjoga.

— Bizottsági javaslat. —

Debreczen, július 1.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma legközelebbi ülésében elhatározta, hogy a ref. szegényápolótól északra és északkeletre fekvő pusztá telket, amelyet a város még 1858-ban Rudolf trónörökös születése felett érzett öröme megörökítésére s a szebb jövő hajnalhasadásának reményében az akkor ujonnan rendezett szegényügyet szolgáló ispotály telkéhez rendelt esatoltatni, birtokába veszi, elfogadván az ispolyáyi vegyes bizottság egy ad hoc küldöttsége által kidolgozott emlékiratban kifejtett jogos álláspontot. A presbiterium kerülni akar minden huzalkodást a várossal, midőn régi jogait érvényesíteni törekszik és egyáltalán nem ezélja ezzel megzavarni a város és az egyház között fennálló százados testvéries viszonyt. Ugy a tárgyalás szónokai, mint maga a határozat is hangsúlyozza, hogy a békés, barátságos és méltányos kiegyezésben keresi a megoldás egyedül helyes módját.

A kérdés felvetését különösen az tette aktuálissá, hogy a protestáns árvartató alap fejedelmi akaraton nyugvó rendeltetése: az árvaház felállítása ezen a területen valósítható meg legkönnyebben, legtöbb megtakarítással és így legezészerűbben.

A közérdekű javaslatot, melyet *Könyves Tóth Kálmán* lelkész, dr. *Kola János* kir. tanácsos, *Kovács József* egyházi ügyész, *Szikszai Szabó László* és *Jenei Sz. Miklós* egyházi aljegyző állapították meg, — itt közöljük:

Nagytiszteletű és Tekintetes Ispotályi Vegyes Bizottság!

Alólírott kiküldötték vizsgálat tárgyává tévén az egyházunk körében olykor olykor felmerült azt a körülményt, ha vajjon az ugynevezett „Ispotály“-nak közönségesen ismert területéhez hozzátartozik-e az a ma s évek óta használatlanul heverő terület, mely az „Ispotály“-ba vezető ut, s maga az intézeti telep és a városi szélső házas telkek között terül el? miután így véljük, hogy e tekintetben minden szükséges adatokat felkutatunk s miután mi így tartjuk, hogy a

teljesen bizonyosat terjeszthetjük elő immár, van szerencsénk a következőket jelenteni:

Az „Ispotály“ vagy amint ujabban nevezetik a „debreczeni helv. hitvallású (ev. ref.) szegények ápolója“ történetében eme földterület kérdése akkor merült fel, midőn a nemzet által már meg is siratott néhai *Rudolf trónörökösnek* 1858. aug. 21-én történt születésekor, a trónörökös *születésének örömeire és a boldog szülők iránti hódolat kifejezéséül* egy egyházunk, mint a vele testvéries jó viszonyban lévő városi előljáróság oly alkotást kívántak létesíteni, amely a hódolat s öröm jelzésén kívül városunk s egyházunknak is javára szolgáljon.

Előzetes megbeszélés folytán ekkor keletkezett egyházunk 1858. aug. 22-én tartott ülésének 218 számú határozata s a városi tanácshoz intézett s oda nyomban át is küldött s ott 7891/1858. sz. a. iktatott átirata, amelyben a trónörökös születése feletti örömet s hódolatot a szegények ápolására irányított cselekményekkel s alapítvánnyal ajánlja és kéri emlékeztetéssel tenni s ezen átirat folytán keletkezett mindjárt másnap, 1858. aug. 23-án „rendkívüli községtanács ülésben“ 32. sz. a. a városi tanácsnak az a határozata, hogy

„A koronaherceg ő Felsege születésének emlékére örök alapítványt tesz; miért is a helv. hitv. egyház átiratának minden pontját egyhangulag s kedvesen elfogadja“ s 80,000 frt alapítványt tesz, annak évi 5% kamatja kifizetése iránt intézkedik s „az átiratban érdeklött bizottmányhoz a közigazgatási tanács részéről tanácsnok *Szölösi János* és *Simonffy Imre*, a községi tanács részéről pedig községi tanácsos *Kálmánchelyi Gábor* és *Jeney József* urakat kinevezi s utasítja, hogy mielőbb életbe léptetve legyen határozata.“

Ezen urak az egyház küldöttjeivel teljesítvén a rájuk bizottakat, javaslatot terjesztettek be előbb az egyházhoz és miután az itt 291/1858. sz. a. elfogadva s a városi községtanácsához áttéve lett. ugyanaz 1858. nov. 19-én szintén minden pontjaiban elfogadja azt a javaslatot s 67. sz. a. keletkezett végzésének 2-dik pontjában kimondja, hogy

„miután a bizottmányi jegyzőkönyvhöz csatolt térképen feltüntetett a. b. c. d. é. üres tér fekvésénél fogva sem legeltethetésre sem más közczélra nem használtathatik s eddig sem használtatott, azt az *intézet czéljára, javára örökösen átengedi* s ahoz csatoltatni rendeli, az erre nyíló új sori telkek szervitusának megszüntetését, egy a staketti és *kőfallkerítés* felállítását a tanácsra ruházván.“

Mert meg kell jegyeznünk, mint *igen fontos*, de mégis mellékkörülményt, hogy eme területnek a város mérnöke által felmérése s aztán *kőfallal körükerítése is elrendeltetett* eme határozatokban s *költsége a költségvetésekben több éven keresztül felvéve is volt.*

A midőn előterjesztjük, hogy eme 67-ik sz. a. kelt határozat s a mellett a város mérnöke *Kádár Ferencz* által készített térkép is a városi tanács által 10610. sz. a. 1858. nov. 25-én kelt átirata mellett egyházunknak megküldetett s ma is rendelkezés alatt áll; és midőn előterjesztjük, hogy szintén, a városi tanácsnak 1859. ápr. 30-án 3150 sz. a. kelt átirata mellett értesített egyházunk, hogy a fenti 32. és 67. 1858. számú határozatok „Eszak-Biharmegye cs. kir. tekintetes hatóságának f. év ápr. 14-én 1857/1859.

sz. a. kelt s 3150/1859. sz. a. iktatott leirata szerint a n. mélt. cs. kir. helytartósági osztály által *jóvá hagyattak*“ és végül előterjesztjük, hogy ugyaneme 3150/1859. sz. végzés szerint a tanács I. osztálya utasítva lett az intézethez esatolandó eme 7703 □ ölet tevő üres térségre nyuló telkek illetéktelen szervitusára haldéktalan megszüntetésére, a városi mérnök pedig a térségnek, „addig is, míg *kőfallal felkerítettethetnek*“, városi közmunkaerővel körül árkkoltatására: úgy hisszük, ténynek kell konstatalnunk, bejelentnünk azt, hogy ama terület *elvitathatlanul egyházunk birtoklása alá eső terület.*

Érdekes kérdés minden esetre, hogy egyházunk miért nem vette birtoklása alá e területet, vagyha birtokába átvette is, — miért nem használja s hasznosítja azt? — e kérdés azonban külön eljárásnak, kutatásnak képezheti tárgyát s mi csak azt jegyezhetjük meg ide vonatkozólag, hogy az ispotályi vegyes bizottmányunk 1864 febr. 27-én tartott ülése 20 számú czikkelyéből azt látjuk, hogy a körül árkkolás és kerítés kérdése fennforgott éveken keresztül s azt a városi tanács s a közgyűlés is a 4508/1861—6493/1861 sz. határozatokkal újra meg újra megrendelte s talán az árkkolás s kerítés eme hiánya okozta a használatba nem vételt.

S most a kérdéses területre vonatkozó másik lényeges kérdésre a *telekkönyvi állapot* kérdésére térünk át s adjuk elő vizsgálatunk eredményét.

A telekkönyvezést szintén az akkori határozatoknak megfelelőleg kívánták rendezni az akkori intézők, — e tekintetben azonban nem valának szerencsések s a kérdéses terület végzésileg a *telekkönyvi tanács által is hozzá lett csatolva ugyan az intézeti régi telephez* s ehez képest az összesített területnek területi mennyisége is annyinak, u. m. 9 holdnak és 1592 □ ölnök lett kiigazítva, amennyire az addig 8239 négyszög ölet tett amaz udvar csakis eme kérdéses 7703 négyszögölnök hozzáadásával teszen, — de rendben még nincsen.

E tekintetben ugyanis az történt, hogy az új telekkönyvek ugyanez időben készítettvén s nyitvatván meg, — miután egyházunk kebeléből „az egyház ingatlan vagyainak a telekkönyvbe bejegyzése tárgyában kinevezett küldöttség“ úgy találta, hogy azok az egyházra sérelmesen lettek felvéve épen az ispotály, az utcai leányiskolák, a ház utáni földek s temetők tekintetében, — eme küldöttség megbízásából s tárgyalás jegyzőkönyve másolatának áttételével, békés rendezés reményében, elnöke *Zsombori Imre* főgondnok által megkereste a városi tanácsot és ez 1861/1860. számú végzésében elrendelte a szerinte is hibásnak talált bejegyzések *kiigazítását* bár nem minden tekintetben s nem mindent, mit a küldöttség kívánt és annak az egyházi előljáróság meghatalmazottjával egyetértőleg leendő eszközésével magán levéltári ügyvéd *Dobray József* urat megbízta.

(Folyt köv.)

Csulalonkorn király Budapesten.

— Julius 1.

Csulalonkorn király és kísérete tegnap este elutazott a magyar fővárosból, ahol olyan kitünően érezte magát, hogy megígérte *Bánffy Dezső* miniszterelnöknek, hogy máskor is ellátogat mihozzánk ahol olyan jól lehet mulatni, olyan szerezetre méltók az emberek és olyan szépek az asszonyok, akik közé a tegnapelőtti ebéd után saját felséges kezeivel dobált le czukorkákat és virágcsokrokat a szálloda ablakából.

Tegnap délelőttöt a király egészen a pihenésnek szentelte, míg *Chyra* herceg

Rytter sziámi udvari orvossal a kórházakat és klinikát tekintette meg. A kíséret más tagjai bevásárlásokra indultak, — a főudvarmester többek közt a magyar kereskedelmi muzeumot is fölkereste, hol a magyar háziipar számos termékét vásárolta meg.

A király délelőtt tizenegy óra után ébredt föl és rögtön reggelihez ült. Ezt a lakosztályába szolgáltatták föl. A reggeli bősége arról tesz tanubizonyosságot, hogy a minden sziámok uralkodója áldott jó étvágnak örvend. Végig ette ugyanis következő fogásokból álló dejunert:

Fogast, velőt, frankfurti kolbászt, paprikás csirkét, bécsi kotelettet, gyümölcsöt, szőlőt, sajtót és kávét.

A paprikás-csirke oly kitűnően ízlett Csulalongkorn királynak, hogy le is ment a konyhába, hol Burger igazgatóné fogadta és a szép bécsi asszony nagy alaposággal szolgáltatta a koronás fejedelemnek a paprikás-csirke receptjét, melyet a király figyelmesen följegyeztetett magának.

Egy óraker shoppingra, bevásárlási utra indult a király. Néhány belvárosi üzletet tisztelt meg látogatásával. A hóvá befordult, az illető üzlet sajátlagos áruát kívánta és a hol csak lehetett, csak Magyarországra emlékeztető tárgyakat vett.

Négy óraker a király kihajtatott a városligeti kiállítási területre, hol a volt közlekedési pavillonban elhelyezett vasuti muzeumot és a mezőgazdasági pavillonban lévő gazdasági-muzeumot szemlélte meg. Mind a két érdekes gyűjtemény nagyon tetszett neki. Majd a történelmi kiállítás szép palotáit nézte meg, melyeknek jelentőségét behatóan megmagyaráztatta magának.

Hét óraker ismét udvari ebéd volt, mely után tíz óraker elutazott a király és kísérete.

A király elutazásakor a pályaudvaron megjelentek Bánffy Dezső miniszterelnök, Darányi és Perczel miniszterek, Szalay és Ludvig miniszteri tanácsosok és Rudnay főkapitány.

A király utiprogramja ez: Varsó, Moszkva és Pétervár. Innen Péterhofba, hol a királyi yacht vár reá, melylyel Stockholmba, majd pedig Kopenhágába megy. Innen Londonba utazik, hol négy hétig marad. Majd a brüsszeli és a berlini udvarokat látogatja meg. A hamburgi hadgyakorlatokon való részvétele után még egyszer Angliába megy, innen aztán Párisba, onnan Madridba és Lisszabonba, hol az európai körutat befejezi és Egyiptom és India érintése után visszatér hazájába.

A svéd király és a sajtó.

Oszkár svéd király szombaton a drottinhami királyi nyaralóban a sajtó kongresszus tiszteletére fényes lakomát adott, amely alkalommal a király köszöntötte fel a sajtót, ezen beszéd fényes tanubizonyosságot tesz a király egyenes, nyílt férfias jelleméről és szabadelvű gondolkodásáról:

Az erőteljes hangon elmondott beszéd így hangzik:

Hölgyeim és uraim!

Öszinte örömmel üdvözlöm ma a nemzetközi sajtókongresszus tagjait, mint vendégeimet. Súlyt helyezek arra, hogy önök előtt újra hangoztassam, mennyire meggyőző rokonosnvi nyilatkozások annyival becsesebbek előtt, minthogy úgy tekintem azokat, mintha egyuttal Svédországhoz is intézték volna.

Az újkor intézményei között, uraim, a napi sajtó a legkiválóbb helyek egyikét foglalja el. Az önök ereje tényleg fölülte nagy és a míg a sajtó nagy felelősségének, a mely erejének termé-

szetes kifolyása, tudatában marad, bizonynyal úgy tekintik, mint az emberiség egyik nagy jóltevőjét.

A svéd nép tehát méltán örül, hogy a Budapesten, a magyar fővárosban tartott III. sajtó-kongresszus Stockholmot választotta legközelebbi ülése helyéül.

Svédország nevében beszélek, midőn köszönetet mondok önöknek és azt a reményemet fejezem ki, hogy a legkellemesebb emlékekkel és a legjobb benyomásokkal térnek haza, valamint hogy az az emlék, a melyet önök maguk után hagynak, hosszú ideig élni fog bennünk. Svédország az a föld, a hol az alkotmányos szabadságjogok a legrégebben és legmélyebben vetek gyökeret. Nevezetesen a sajtó szabadsága itt Svédországban — lehet mondani — korlátlan. Az ország azonban mindig tudta a módját, miként egyesítse szabadság szeretétét és független érzelmeit a lojalitással és a törvénytisztelettel. Történelme tanúsítja ezt és az a csekély számú kivétel csak megerősíti a szabályt, Hajdanában a svéd zászló messze tul lengett honunk határain, de ama dícső bár nem mindig boldog napok eseményei ma már csak emlékek. Ma ez az ősi Wickingektől származó nép csak békés tettek és művelődési diadalok dícsőségét áhitozza.

Önök pedig ezen napokban abban a helyzetben voltak, hogy eléggé határozott itéletet formálhattak maguknak arról, hogy miképpen fejlődött a két egyesült skandináviai királyság e század boldog korszaka alatt, a mely immár vége felé közeleg.

Azok a testvérm nemzetek, a melyeknek a gondviselés élére állított, mindig barátságos és jóviszonyban óhajtanak állani az összes civilizált nemzetekkel és biznak abban, hogy megnyerik és meg is tartják azok rokonszenvét.

Örülök, hogy emez érzelmek becses zálogául tekinthetem az önök jelenlétét és a mikor a mi részünkről biztosíthatom önöket ez érzelmek teljes és szívélyes viszonzásáról, poharamat emelem a sajtó negyedik nemzetközi kongresszusára!

A király beszédét, a ki végül Singer Vilmos kongresszus elnökkel koczintott sokszor megszakították ilyen felkiáltások: „Eljen a király! Vive la Suéda! Eljen! Hoch!”

A mikor a király a beszédet befejezte a tetszés vihar ismétlődött. A beszédet facsimilében szétosztották a kongresszus tagjai közt.

Ezután Singer Vilmos elnök a következő rövid beszédet intézte a királyhoz: „Felsőged igazán monumentális beszéde után nem érzem magam elég erősnek, hogy egyáltalán tegyek egyebet, minthogy kérjem Felsőgedet, kegyeskedjék megengedni, hogy a kongresszus érzelmeit, t. i. a Felsőged iránt való őszinte hódolat, hála és határtalan esodálat érzelmeit abban a felkiáltásban foglaljam össze: „Eljen a király.”

Az elnök beszédét újabb „Eljen!” és „Hoch” kiáltások követték, a jelenlevők a nemzeti himnusz énekelték.

Azután Jules Claretie a liberális és igazságos királyt ünnepelte, kiemelve az ő irodalmi tevékenységét.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kéréseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz

kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gőzoxy-egyesület „Öfthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégi nyitvaumban van hétfőn, szerdán, szombaton, d. u. 3—6-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Debreczeni Ellenör. Julius hó 1-én új előfizetést nyitunk a Debreczeni Ellenörre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, a kiknek az előfizetése június hó végével lejár, méltóztassanak a megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább,

— A szegények pénztárának csődje. A

régi keletű szegények pénztára immár nem képes megfelelni eredeti rendeltetésének. Annak a feladatnak, hogy kamataiból és egyéb jövedelmeiből a közsegélyre szoruló szegény embereket részint állandó, részint rendkívüli havi segélyekkel támogasson a tanács. Ezen alap tőkije már akkor nagy csorbát szenvedett, midőn a községi szegényház építési költségeinek javarészét ebből fedezték. Azután a segélyért kopogtatók is mind sürűbben jelentkeztek és jelenkeznek, úgy hogy még azután is a tőkét emésztette a segélyosztás, mikor a házi pénztár évi 3000 frttal jött támogatására a megszorult szegény-alapnak. Ez a szomorú tapasztalat arra indította Roncsik Lajos kulturtanácsnokot, hogy a pénztár további fenntartása érdekében indítványt terjesszen a tanács elé, mert különben pár év mulva megszűnik; elfogy egész alaptőkije s akkor mindama teher, amelyet eddig ez a pénztár viselt, a házi-pénztár, igazabban pedig az adózó közönség vállaira szakad. Ettől kíván megmenteni a ma beadott indítvány, amely ezt javasolja:

mondassék ki, hogy jövőre a város földjei és épületei bérbeadásánál vétessék fel az árverési föltételek közzé, hogy a bérlő köteles a bérösszeg egy százalékát, „szegény fillér” czimén a bérösszeggel egyidejűleg a szegények pénztárába befizetni. Ily módon a mostani bérletek mellett is évi 3795 frt bevételre számíthatunk s a bérek felmelkedésével ez a jövedelem is emelkednék, anélkül, hogy nagy és nehéz terhet róna a város bérlőire. Másfelől pedig a házi pénztárt, illetőleg az adófizető közönséget megszabadítaná az alamizsna válság felemelésétől. Az indítványt, amely felette figyelemre méltó eszmét pendit meg véleményezés végett kiadják a jog s pénzügyi és a

gazdasági bizottságnak. Egyébiránt a tanács közelebb másként is gondoskodott a szegényalap istápolásáról. Elrendelte ugyanis, hogy ezentul a városnál levő letéti pénzek a szegény alap javára kamatozzanak.

— **A nyírvizek levezetése.** Az alsónyirvidéki vízlecsapoló társulat területén építendő csatornák most aratás idején is nagyszámú munkás csapatot foglalkoztat Berger Jenő vállalkozó építész. A munkálatok jelenleg a hajdubagosi, miko-pécsi, debreczeni, sámsoni és a nyir-adyi határon folynak s már eddig az I. számú főcsatorna rendszer hálózata felerészben el is készült.

— **A kath. autonomia és a debreczeniek.** A liberális szellemű debreczeni kath. vallású polgártársaink körében — örömmel értesülünk — mozgalom van keletkezében, amelynek czélja egy helybeli előkelő, szabadelvűen gondolkozó, hithű kath. világi urat léptetni fel a katolikus kongresszusra a nagyváradi egyházmegyében eddig emlegetett néppárti hajlamu arisztokratával szemben. Ez méltó akció lesz a debreczeni kath. polgársághoz! Ez, még ha kisebbségben marad is, dicsőséget hoz reá.

— **Lovaslaktanya és csapatkórház.** A honvédelmi miniszter a városi tanács felterjesztése következtében megengedte, hogy a közshadseregbeli lovassági laktanya építése a csapatkórház ügyétől elkülönítve tárgyalassék. Ugyanezen leiratában — mely ma érkezett, — felhívja a város közönségét, hogy most már haladéktalanul lásson hozzá a kaszárnya építésének a megkezdéséhez; a mi pedig a csapatkórház dolgát illeti, annak felémlesztésével, hogy a katonai igazgatóság ragaszkodik a kórháznak nem a mostani helyen, hanem más területen való építéséhez, figyelmezteti a városi hatóságot, hogy a kórház általános építési terveinek megszerkesztése végett a vegyes bizottság megalakítása iránt is tegye meg a szükséges lépéseket. A három lovasszázad és az ezred törzs számára tervezett nagy laktanya a tavaszon tartott vegyes bizottsági tárgyalások eredményeképpen nem egészen azon a területen fog épülni, amely kezdetben kijelöltetett és a melyet akkor minden forumon is elfogadtak. Hanem a sámsoni-ut mentén 190 méterrel kelet felé kijebb tolták a laktanya helyét vagyis mellőzték az ev. ref. egyház major-sági földjét, mely a *Vessey-Bruckner* templomépítési alap tulajdonát képezi. Az érdekelt magánbirtokosokkal az egyezkedési, illetőleg a kisajátítási tárgyalások már megindultak s azokat *Komlóssy* Arthur főjegyző vezeti.

— **Debreczeniek Oroszországban.** Augusztus hó közepén tartják meg Moszkvában az orvosok és gyógyszerészek nemzetközi kongresszusokat. Debreczenből a kongresszuson eddigi megállapodások szerint részt vesznek: Dr. *Bruckner* Ernő orvos, *Tóth* Béla gyógyszerész és *Ferenczy* István gazdasági tanintézeti tanár. *Tóth* Béla gyógyszerésznek külföldi utlevele tegnap már meg is érkezett a miniszteriumból.

— **A városház alatti boltok bére emelkedik.** Tegnap másodszer árvertek a városház alatti egyik Kossuth-utcai boltra, melyet jelenleg *Faller* Gyula bérel. A multkori árverésnél 660 frt volt az érte megígért legmagasabb összeg, — erre felül ajánlatot tettek; — ezért rendelte a tanács el az új árverést,

melynél már 860 frtig verte fel az évi bért *Paczelt* János virágkereskedő. De aligha nem lesz harmadik árverés is, mert — amint hallatszik — újból felül ajánlat fog érkezni a tanácshoz.

— **Eltűnt férj.** *Kállai* Ferenczné jelentést tett a rendőrségnél, hogy férje kiszepesi tanyáján június 17-én kora reggel fel kelt, fel sem öltözködött, kiment a jószágot megnézni, de azóta még nem került elő. Hova tűnt el a férje, azt nem tudja; békeességben, egyetértésben éltek mindig s hogy esetleg öngyilkosságot követett volna el, azt alig hiszi, mert arra okot nem tudna adni. A rendőrség intézkedett, hogy a eltűnt gazdálkodót élve vagy halva megkerítse.

— **A nótakirály Debreczenben.** Ha a fővárosnak meg volt, úgy Debreczennek is meg lesz a maga királyi vendége. *Dankó* Pista, a nótakirály, aki évek óta a legszébb, édes és szívet megindító, igazi magyar zamatu népdalokkal ajándékozza meg a sirvavigadó magyar embert, hétfőn ideérkezik egy jól szervezett énekestársulattal, amelynek kitűnően megválogatott énekművész tagjai: *Gálfalvi Laub* Irén (szopran), *Kósa* József (mély-bariton) mindketten a *m. kir. operaház tagjai*, *Barna* Rózsa (alt), *Surnik* Fülöp (tenor), *Ódry* Zuárd (bariton), *Lantos* István (magas bariton) és *Kőrösi* Adél (monolog előadó és énekesnő.) A nótakirály *szombattól folyó hó 3-dikától kezdve* négy estén át tart dalestélyt az „Angol Királynő“ udvartartásában a saját szerzeményeinek gyöngyeiből. Egyidejűleg több új szerzeményét itt fogja bemutatni. Ennél igazibb, szebb élvezetre a színházi évad alatt sem számíthatunk. Mint halljuk, a lángeszű magyar zeneszerzőt számos idevaló tisztelője nagy ovációkban készül részesíteni.

— **Az uszoda megnyitása.** Amit a természet megvonta a mi városunktól, pótolja a „*Margit*“-fürdő igazgatósága. Folyóvizet pótol az a kitűnően berendezett, folyton változó tiszta, üde vizü uszoda, amelyet ma engedtek át a közönség használatára. Ennél nagyobb jótétemény, hasznosabb és kellemesebb szórakozás nem is képzelhető ebben a kutyamelemben.

— **Leforrzótt gyermek.** Még ez ideig nem tudni, vajjon véletlenségből-e, a vagy akarattal történt-e, hogy egy gyermeket egy asszony forró vízzel úgy leöntött, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. A rövid rendőri jelentés csak annyit mond, hogy *Sztanó* Sándor varga-utcai lakos Sándor nevű 7 éves kis fiát özv. *Czakó* Károlyné az ablakból forró vízzel leöntötte. A fűcska súlyos természetü sérüléseket szenvedett. A rendőrség a felek kihallgatása után az ügyet a kir. ügyészséghez teszi át.

— **Vétkes gondatlanság.** Egy 19 hónapos kis gyermek fekszik kiterítve a közkórházban, a szülők némelyénél gyakran előforduló gondatlanság áldozataképpen. *Tóth* Ferencz nagy péterfia-utca 931 sz. a, lakó napszámos, egyforma kék bádokban egymás mellett tartotta a tejet és a hasonló színű zsirszódát. Egy 8 éves kis leány felügyeletére hagyták szülei a kis gyermeket, a kinek azatej helyett a marólugot adta inni. Az ügy a kir. ügyészség elé kerül.

— **Ebek, vigyázzatok!** A földművelésügyi minisztertől leirat érkezett ma a városhoz. Ebben tudatja, hogy az angol földművelés-

ügyi miniszter ezentul csak olyan ebeket enged be az angolok országába, amelyekről előzőleg belépési engedélyt kértek. Enélkül három-egy-sziget királyságába egy kutya se tegye be a lábát!

x **Pschorrbräu** müncheni sörgyár helybeli főraktárosa *Tóth Kálmán kereskedő* mai lapunkban megjelent hirdetését ajánljuk a nagyközönség szives figyelmébe.

x **Márkus Jenő vendéglős** ur, mai lapunkban megjelent hirdetésére felhívjuk a nagyközönség szives figyelmét.

Hat öngyilkosság egy nap alatt.

— Julius 1.

Két laptársunk tegnapi számában ezen nagy szenzációt keltő ezim alatt több öngyilkossági esetet sorol fel, amelyek ha csak ugyan egy nap alatt követték volna el szomorú világot vetnének Hajdu vármegyére, hogy itt oly sokan igyekeznek a szebbnek remélt másvilágra.

Ezen esetekről egyenként, amikor előfordultak, volt alkalmunk megemlékezni, sőt több fővárosi lapban is olvashatók voltak az öngyilkosságok, de persze igénytelen, szegény emberekről lévén szó, akkor a nagy közönség ügyet sem vetett reájuk. Most azonban, mikor ezek a megyei főorvosi jelentésből kihálasztattak és mint egy napon előfordultak lettek feltálalva a megyében is közbeszéd tárgyát képezték ezen szomorú esetek.

Özv. *Czibere* Lajosné nádudvari lakos kutba ugrással vetett véget szomorú életének; ugyancsak kutba ugrással oltotta ki életét *Csuka* János sámsoni lakos, Debreczeni *Balászné* pedig *Püspök* Ladányban felakasztotta magát.

Sokkal érdekesebb azonban *Domokos* István földesi lakos esete, amennyiben ehhez már egy kissé több szó fér: vajon csakugyan öngyilkosság esete forog-e fenn, mert a faluban egyébről is beszélnek.

Domokos Istvánnak mostoha atyja *Kis Balázs* ugyanis nem a legjobban, sőt határozottan kegyetlenül bánt a szegény fiával és hogy ez öngyilkos lett-e? azt senki sem tudja határozottan, mert csak annyi bizonyos, hogy őt Nagy Antal tanítónak szováti tanyáján levő kutban találták. Hogy hogyan került oda, azt senki sem tudja ez ideig, de a falu azt beszéli, hogy nem önszántából. A gyanút nagyban éleszti azon körülmény, hogy *Domokos* István három temetkezési egyesületbe is be volt iratva, tehát azt tételezik fel, hogy az tette el a lábát, a ki halála esetén az egyleti járandóságra igényt tart. Ez az eset annyira közbeszéd tárgyát képezte Földesen, hogy a temetkezési egyesületek intézkedtek is alapszabályaik megváltoztatása iránt akként, hogy az öngyilkosok után ne fiztessék ki a járandóságot.

A másik öngyilkos szintén Földesen *Vince* Bálint 55 éves ember, a ki már éveken át nagy szegénységben lakott a község *Szunyogvárnak* nevezett részében, ahol tudniillik a községnek a koldulásig szegény emberei laknak és az egész falu mint régi időtől fogva beteges szegény embert ismerte.

De miként már említettük ezen esetek nem egy napon történtek, hanem most a megyei főorvosnak június havi jelentésében foglaltatnak, és jövő hétfőn fognak a közigazgatási bizottságnak bejelentetni.

CSARNOK.

Hű hitéhez és szerelméhez.

Regény.

Zschokke elbeszéléséből átdolgozta:

Mérő V. Béla.

(Folytatás.)

20.

VII. Megmérgezve.

Egy reggelen a cseléd, a ki lakását gondozta, azzal ébresztette fel, hogy egy ur minden áron beszélni kíván vele.

Larette lépett be, Bertollon egyik barátja, halványan, feldult arcuzal,

— Keljen fel és jöjjön azonnal Montpellierbe, — kiáltotta már az ajtóban.

— Mi történt? — kérde Károly ijedten.

— Bertollont megmérgezték és halálán van. Nincs elveszteni való ideje, ha még életben akarja őt találni. . . Siessen, siessen. Látni kívánja őnt. Az ő parancsára jöttem lóhalálában önért.

Károly reszketve öltötte fel ruháit és erőltlenül követte Larette-t. Az ajtó előtt koesi állott. Felszálltak és gyorsan hajtatnak Montpellier felé.

— Megmérgezve? — ismétlé Károly utközben,

— Igen. De az esetben megfoghatlan homály van. Azt a szolgát, a ki a mérget egy gyógyszerárústól hozta, börtönbe vetették. Bertollonnét is őrzik szobájában.

Károly egész testében remegett. Feje szédült.

— Bertollonnét őrzik? Miért? Ki helyezte őrizet alá?

— Városi hatóság.

— Csak nem tételezi fel a városi hatóság azt a képtelenséget, hogy Bertollonné megmérgezte férjét?

— De igen, én és mindenki.

— Miért vonja vállát? Folytassa, kérem, mindenki —

— Mindenki azt hiszi. Valentin, az elfogott szolgál —

— Valentint fogták el, azt az öreg hű cselédet, a ki a legbecsületesebb ember a nap alatt?

— Azt vallotta, hogy a mérget mint egy nyolcz nap előtt urnője parancsára vásárolta.

— Hazudik a gonosztevő!

— Bertollonnét kikérdezték és erre nézve ő is minden vonakodás nélkül beismerete.

— Beismerte? Elvesztem eszemet. Mit ismert be.

— Hogy ő hozatta Valentinnel a mérget.

— Borzasztó! És azt is, hogy ő ölte, mérgezte meg saját férjét?

— Ki tenne ilyen beismerést? De fájdalom minden körülmény erre vall. Bertollon tegnap ismét visszaesett gyakori bajába. Hisz tudja ön, hogy időnként heves görcsökben szokott szenvedni. Megkérte nejét, a kinek kis házi gyógytára van, hogy hozzon neki azokból a cseppekből, a melyeket csillapításul rendszeren bevenni szokott. Bertollonné rögtön szobájába ment és onnan egy kis kék aranyozott üvegcskében folyadékot hozott be.

— Ismerem az üveget és a benne tartott folyadékot is, amely hasznos és becses csillapító szer.

(Folyt. köv.)

Vegyes.

Akárhogy is.

Akárhogy is beszélnek is
Még is csalfa a barna —
A szöke se különb nála
Hiába is tagadja.

Egyik olyan mint a másik,
Akármilyen a szeme —
Kökényszínű vagy fekete,
Csak úgy kacintgat vele.

Nóta, nóta, lassu nóta
Szállj el ahhoz a kis lányhoz —
Mondjad neki: ne forduljon
Nézésre se máshoz.

Nóta, nóta, lassu nóta
Mond meg annak a kis lánynak:
Egy párnak szánt az Ur Isten —
Miért menne másnak?

Debreczen, 1897.

Rác Lajos.

(A pápa mint — szakácskönyv író.) A Gil Blas érdekes részleteket közöl a pápa legújabb irodalmi működéséről. A pápát ugyanis nem kiméli meg a fejedelmek rendes házi barátja, az unalom és ilyenkor XIII. Leó pápa tollat ragad és ír, többnyire verseket, néha prózát, de mindig latinul. Most újabb — az idézett lap állítása szerint — szakácskönyvet ír, a melyben nem ugyan egyes ételek készitési módját tárgyalja, mint inkább általános tanácsokat és utmutatásokat ad, a kulturális művészetből ugyszólván népszerű tankönyvet nyújt. A könyv tartalmából a Gil Blas a következő szemelvényeket közli: A terítésnek egyik főszabálya, hogy az asztalra csakis remek szervizek és kifogástalan fehérneműek kerüljenek. — Lehetőleg nem sokféle bort szervirozzatok, és lehetőleg vízzel igyátok a bort. — A kenyeret mindig otthon kell sütni, még pedig a legfinomabb lisztből. A hus csakis tejjel táplált, fiatal állat husa legyen; ha asztalra kerül a hus, legyen puha — a többi étel is, mert a szálkás, kemény étel gyomor bajt okoz, ne legyen fűszerezve stb. — Lehetőleg sok tojást kell enni, friss, híg vagy keményre főtt tojást, mert az táplál és nem terheli meg a gyomrot! — stb. A pápa könyvét Ciceró nyelvén írta meg, a mi egyelőre megakadályozza azt, hogy a könyv szakácsnők és konyhamesterek körében népszerűvé legyen.

(Őszinte elismerés.) Évekkel ezelőtt Halleban nagyszabásu zeneünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyre a híres komponistát Spontinét is meghívták, ki érdemrendekkel ékesítve jelent meg. — Nézd csak, — mondá a zenekar egyik tagja — mennyire fel van ékesítve ez a Spontini, Mozartnak sohasem volt érdemeje. A megszólított történetesen olasz ember volt, s így természetesen nem tetszett neki a csipős megjegyzés. Odafordult a beszélőhöz s mondá: — Elhiszem azt, uram, de Mozart nélkülözhetetlen is a kitüntetések.

(Kötelességtudás.) Egy rendőr éjnek idején részeg komániát lát közeledni, a mely az ő kedvenc nótáját énekli. Az ő maga is együtt énekel a vig legényekkel és mikor aztán így együtt elénekelték az utolsó strófát is, így szól a társasághoz: Hát ez nagyon szép volt uraim. De éjjeli csendháborítás miatt le kell minket tartóztatnom. Legyenek szivesek és kövessenek a kapitányságra.

(Barátságos meghívás.) Hitelező (a buvárhoz, aki éppen a víz alá igyekszik) okvetlenül kell önnel beszélnem. Buvár: Sajnálom, most már nincs időm — de jöjjön kérem velem!

(A recept.) Kisasszony: Uram ön orvosnövendék és így biztosan megfogja mondani nekem, mit irt be latinul orvosom az emlékkönyvembe? Orvosnövendék (olvasva.) Kérem

két receptet. Az egyik vörös orr, a másik szeplő ellen . . .

(Gondolatok.) A boldogság nem a gazdagság, hanem a becsület talajában van elvetve.

Ki mást beszél, mint érez, másokat csal meg; ki másképp tesz, mint beszél, — csalja önmagát.

Az nem erény, mely jutalmat vár.

A ló, ha arany kantára van is, csak ló marad.

A ki szomjas, bármely tóból iszik.

(Egyről-másról.) A kik szeretnek politikai anagrammekkel foglalkozni, azok kikutatták, hogy Viktoria királynő és családja életében a 9-es szám nagy szerepet játszik. A királyné ugyanis a 19-ik században született 1819-ben (1+8+1+9=19) a trónra lépett 1837-ben (1+8+3+7=19) és pedig 19 éves korában; a férje szintén 1819-ben született; 9 gyermeke volt; legidősebb fia 9-ik novemberben született, IX-ik Keresztély dán király leányát vette el és mikor megnősült 19 éves volt. — Bolsinje orosz falu közelében egy huszonkét éves suhancz meggyilkolt egy nyolcz tagu családot. Baltájával agyonütötte a földbirtokost, a kinek azelőtt szolgált, s aztán meggyilkolta a fölbirtokos alvó feleségét és hat gyermekét. A gyilkost letartóztatták. — A magyar énekesnő meggyilkolásával vádolt Bojesev kapitány és társai elleni bünpörben a végtárgyalás július 15-én lesz. A meggyilkolt énekesnő atyja 60.000 frank kártérítést követel és ezt már be is jelentette a Filippopoliszban székelő osztrák-magyar konzulnál, a ki viszont ezt tudomására hozta az illetékes bíróságnak. Miután azonban Bojesev kapitánynak nincsen vagyona, azért a szerencsétlen atyának vajmi kevés kilátása van valami kártérítésre. — A budapesti pinézerek egy része ismét mozgalmat indít a borralaló ellen. Tisztességes fizetést akarnak és a borralaló eltörlését. A mozgalom érdekében 5000 főlhívást bocsátottak szét, vasárnap éjjel pedig gyűlést is tartanak e végből. — A napokban Erakovics stitari lelkészt az eszéki törvényszék elfogatta és a börtönbe kikísértette. Erakovics a bosnjáci lázadásban vett részt mint értelmi szerző. — A török hadügyminiszter jegyzéket adott ki azokról a veszteségekről, melyeket a törökök szenvedtek a görögökkel viselt háborújukban. E szerint a tesszáliai csata mezőn 900 halott és 2400 sebesült, az epiruszi csatatereken 91 halott és 264 sebesült esett el. Ezek közt volt két basa, 27 vezérkari és 45 alsóbb rangu tiszt, tehát összesen 74 tiszt, csaknem 8 százaléka a tisztikarnak, melynek fényes bátorságáról fényes tanubizonyságot tesz ez a szám. — Egy német szaklap a lipesei városi színház nőtagjai közt általánosan kedvelt folyékony kézfehérítő receptjét közli. A kézfehérítő következőleg készül: 100 gr. finom vegytiszta zinkfehéret és 100 gr. finom porrá tört talcumot mozsárban 70 gr. glicerinrel, 20 gr. benzoetincturával, 10 gr. heliotrop-kivonattal és 270 gr. rózsavízzel jól eldörzsölünk. A fehérszínű folyadékot használat előtt mindig fel kell rázni. — Mi édesebb a cukornál? Hát bizony a saxin. Olyan édes ízű anyag, mint a saccharin és a dulezin. Édességben a cukrot 600-szorosan felülmúlja. Állítólag teljesen ártalmatlan, nem erjed antisepticus hatású és mundazokban a betegségekben, a melyek esetén a betegnek a cukor élvezetétől tartózkodniok kell, sikerrel alkalmazható.

Közgazdaság. Kamarai értesítések.

Uj szabadalmak.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmak leírását küldte be: Berendezés járműveknek két különböző nyomtávolságu sínpályán való alkalmazására. Ismétlő pisztoly. Ujítások rácsos fémlapokat készítő gépeken. Egy időben több edénybe való lecsapolásra szolgáló csap. Poroló gép. Szétszedhető bőrönd. Uj reflektor. Ujítások szénhidrogén gőzökkel, vagy más gázokkal hajtott motorok szabályozására. Betűszedő gép. Ujítások ülés párnákon. Elektromos jelfogó. Ujítások elektromos jelfogóknál. Ujítások tojások eltartására szolgáló ládákon. Acetylénnel világító készülék. Füstemésztő tüzelés. Marónátron galván-elem. Eljárás és készülék a kukoricza szárnak hasznos terméké való átalakítására. Vizesöves teljes áramu kazán. Izzó lámpa nehéz, folyékony szénkönyenyek számára. Elektromos gyújtó és oltó készülék. Eljárás és készülék superphosphát szárítására és fölaprítására. Kombinációs kapcsolás telefon központokhoz. Egy darabból való varatlan táská. Golyó hengerlő gép. — Mindazok a kik ezen szabadalmak iránt érdeklődnek, megtekinthetik azok leírását és rajzait a kamara helyiségében.

A tarcali m. kir. vinczellér iskola igazgatósága az 1896. évi termelésü borainak mint egy 180 hektoliternyi feleslegét f. é. augusztus 4-ikétől kezdve nyílt árverésen elfogja adni még pedig 18 frttól 55 forintig hektoliterenként hordó nélkül. Bővebb felvilágosítást a vinczellér iskola igazgatósága ad Tarcalon.

Debreczen, 1897. június 28.

Kereskedelmi és iparkamara.

Aratási sztrájk.

Az alföldi munkások által tervezett aratási sztrájk semmi esetre nem lesz olyan terjedelmű, mint a miyennek az agitátorok tervezték.

A földmivelségi miniszter által kezdeményezett s végrehajtott intézkedések igen jó eredményt hoztak létre, mert a nagy munkáskészletről tudomást szerezve, a munkások legnagyobb része belátta, hogy azok, a kik őket a sztrájkra biztatták, igen rossz tanácsot adtak.

Békés, Csanád, Hajdu, Szabolcs, Arad, Temes, Torontál Jász-Nagykun-Szolnok, Csongrád vármegyékből eléggé megnyugtató jelentések érkeztek s mint a jelentésekből kitünik, — hogy a munkaadók méltányossága mellett arra, hogy a munkások egyesek terrorizálása alól jó részt felszabadítva magukat, elejtették egy nagyobb szabásu sztrájk tervét — a földmivelségi miniszternek a tartalék munkások beszerzésére vonatkozó rendelkezései döntő hatással voltak.

A helyzet ez idő szerint Bács-Bodrogvármegyében a legkedvezőtlenebb; e vármegyébe és a Tisza vidékére a földmivelségi miniszter több mint ezer aratómunkást adott át a birtokosoknak. Ez átengedett munkások nem a mezőhegyesi tartalékból adattak ki — az érintetlenül van még sőt folyton szaporítható, mert a készleten felül annyi arató munkás van még jegyzékbe véve, hogy szükség esetén egy néhány óra alatt igen tekintélyes számu munkás lesz az egyes munkaadókhoz közvetlenül elszállítható.

Hódmezővásárhelyről írják: A csorvári és pusztaföldvári birtokosok Kistelekre szerződtek munkásokat. Ezek tegnap levelet kaptak az orosházi aratóktól, hogy ne merjenek jönni, mert lekasabolják őket. Ezért az utolsó pillanatban megtagadták a munkát. Ma a rendőrség meggyártott Kistelekre, hogy erőszakkal hozzák el őket. Kisteleken nagy az izgatottság, Hódmezővásárhely nyugodt. A rendőrség erélyes fellépésével kényszerítette a munkát megtagadó aratókat szerződésük betartására.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv. társaság” közlése. 1897. július hó 1-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
„ vasuti beruházásiköt. 4 1/2%.	—	123.—	124.—
„ koronajárdék 4%.	—	99.80	100.30
„ regále vált. köt. 4 1/2%.	—	101.—	102.—
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	123.25	123.75
Egységes államkötvény 4 1/2%.	—	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	141.—	142.—

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	400.50	401.—
Osztrák hitelbank részvény	—	368.40	368.60
Magyaripar- és keresk. bank. r.	—	104.75	105.25

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-os sorsj.	—	125.—	126.—
„ 3%-os	—	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	118.75	119.75
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	10.75	11.25
Osztrák	—	20.75	21.25
Olasz	—	12.25	12.75
Bazilika sorsjegy	—	7.—	7.40
Jó-szív	—	4.—	4.40

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.69
20 márkás arany	—	—	11.73	11.77
20 frankos arany	—	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.96	12.—

Debreczeni piac.

Június 29. heti vásár.

Gabonavásár.

Buza, piacra hozatott 900 kgr. I. rendü 8.30, II r. 8.25, III r. 8.20.

Ross, piacra hozatott 500 kgr. I. rendü 6.00, II r. 5.95, III r. 5.90.

Kétszeres, piacra hozatott 500 kgr. I. rendü 7.00, II. r. 6.95, III r. 6.90

Árpa, piacra hozatott 400 kgr. I. rendü 4.60, II r. 4.55, III r. 4.50.

Zab, piacra hozatott 500 kgr. I. rendü. 5.80, II r. 5.75, III r. 5.70.

Tengeri, piacra hozatott 1100 kgr. ó-tengeri I. rendü —, II. r. —, III. r. —. Uj tengeri I r. 4.50, II. 4.45 III. kr. 3.40.

Köles 6.20, 6.10, 6.00.

Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.

Burgonya 3.60.

Piaci árucikkék:

Kilonként: Árpakása 14 32 kr. aszaltszilva 28 kr., asztali dara 16 kr. burgonya 6 kr., borsó szepességi 18 kr., szatmári 20 kr., bab fehér 12 kr., sárga 10 kr. disznó-zsír 64, ezukor 44—45, irós-vaj — frt — kr., köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr., szepességi 24 kr., liszt Nr. 1. 15 kr., Nr. 2. 14 1/2 kr., Nr. 3. 14 kr., Nr. 4. 13 kr., Nr. 5. 12 kr., Nr. 6. 13 kr., olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr., darált 12 kr., rizskása 16—32 kr., szappan 22 kr., szalonna sós 64 kr., sótlan 60 kr., kávé 2, frt — kr.

100 kilonként: Bab fehér 12— babsárga 10.00 burgonya 3.60, só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsír 60—62 frt, széna I. rendü 2.00, II. r. 1.80, III. r. 1.50, szalma I. r. 60 frt. II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58— frt, háj 60— frt, juh turó 68—, szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, borsó 18.00 frt, lenese 20.00 frt. rizs 18 frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 1.50, szalonkőszén 1.80, árpakása 16.—, —24,

Állatvásár.

Ló felhajtattott 580 db., elkelt 380 db Marha felhajtattott 870 db., elkelt 600 db Sertés felhajtattott — db., elkelt — db Sovány 6—12 hónapos — frt. Egy éves—másfél éves 40—55 frt. Más-

féléves—kétéves — frt. Öreg sovány — frt. 3—4 hónapos malacz páronként — frt. Kóvér kilója —, kr. Rendes élet 45 kiló levonás és 4% Uj szalonna 58—60 frt., Juh és birka felhajtattott — db. elkelt — db.

Egy pár hizott ökör — frt tehén 120—170 frt, hizott tehén bornyával 100—160 frt, fejős tehén bornya nélkül 120—140 frt, meddő tehén 75—120 frt, I. r. jármos ökör 300—370 frt. II. r. jármos ökör 250—300 frt, III. r. jármos ökör 180—200 frt, tinó 100—140 frt. üsző 40—70 frt. rugott üsző bornya 30—60 frt, ökörbornyu 30—60 frt. Egy pár anya birka báránystul 7.19, egy pár magyar juh 16.18, egy pár ürü birka 14.50.16, egy db. bika 100—150, egy db. igás jó ló 140—260.

Literenként: Tej 10 kr., tejfel 40 kr., aszalt-szilva 28 kr., petroleum 20 kr., borsó 14—16 kr., lenese 14—16 kr., bab 8—10 kr., köleskása 10 kr.

Tüzifa: 4 köbméter tölgyfa 12 frt bükkfa 13 frt, nyárfa 7.00 kr., fafelvágás 1.40 frt, beszállítása 1.20 kr.

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. június 30.

Buzát ma gyengén kínáltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 15.000 mm. teljes áron.

Egyéb gabonaneműekben gyöngye volt a forgalom változatlan árák mellett.

Eladatott:

Buza. Tiszav.: 900 mm. 81. kg. 9.07 1/2 kron, 400 mm. 80. kg. 9.05 frton, 100 mm. 80. kg. 9.— frton mind három hónapra.
• Ross: 6.60—6.70.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat kezdetben lanya, később ingadozások között emelkedő lett.

Hivatalos felmondások: nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző-bizottság a következő hivatalos zárófolyamokat állapította meg:

	frt
Buza május—júniusra 1897	9.——9.—
„ szept.—októberre 1897	8.16—1.18
Ross „ 1897	6.44—4.46
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	4.22—2.23
„ jul.-aug.-ra 1897	4.29—3.31
Zab szept.—okt.-ra 1897	5.36—3.37
Repcze aug.—szept. 1897	11.65—7.75

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza ősre 1897	8.20—8.21
„ máj.—júniusra 1897	0.—0.—
Ross ősre 1897	6.47—6.48
Zab 1897	5.35—5.37
Tengeri máj.—jun.-ra 1897	4.22—4.23
„ jun.—aug.-ra 1897	4.32—4.33
Repcze 1897	11.60—10.65

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Zoltai Lajos.

Nyilttér.

Foulárd-selymet 60 krtól.

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai s. a. t. a legujabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selymet 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat postabőr- és vámentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (os. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

DRÉHER-féle sörcsarnok, főpiacz, a volt „Központi kávéház“ helyén.

Megnyilik július hó 1-én MAGYARI TESTVÉREK zenekarának közreműködése mellett. Kényelmes és modern berendezés, nyári és téli udvarkerttel. — Elsőrangú étterem dus villásreggeli; választékos déli és esti étlap. — Legjobb minőségű sörök, kizárólag Dréher Antal serfőzdéjéből. — Kerti és hegyi borok jó hírnevű termelőktől. — Jutányos árlap, előzékeny és pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

659-2-2

MARKUS JENŐ vendéglős.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitűnőnek elismert
Dr. Siehulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használhatók szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa-zsappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.
Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 65 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOC

legérszégesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösítésük eltávolítására s megővésére, mely által egyúttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilleteszappan. A bőrt finomítja és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárban (Tisza-palota).

Budapest—Debreczen			
Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul onnan	
P.-Ladány - - 7.40 reggel	Tv. sz. sz.	6.12 reggel	
P.-Ladány - - 5.16 reggel	Személyvonat	4.08 reggel	
Budapest* - - - -	Gyorsvonat	9.15 este	
Budapest - - - 8.47 délután	Személyvonat	9.40 délelőtt	
Budapest - - - 6.54 délután	Gyorsvonat	2.15 délután	
Budapest - - - 2.40 éjjel	Személyvonat	7.05 este	
M.-Sziget—Debreczen			
M.-Sziget** - - 7.50 reggel	Személyvonat	4.— reggel	
M.-Sziget - - - 12.16 délután	Személyvonat	6.— reggel	
M.-Sziget - - - 6.58 délután	Személyvonat	1.35 délután	
M.-Sziget - - - 8.43 este	Gyorsvonat	4.— délután	
M.-Sziget - - - 10.22 este	Személyvonat	3.56 délután	
Szerencs—Debreczen			
Szerencs - - - 8.07 reggel	Személyvonat	5.— reggel	
Szerencs - - - 12.21 délután	Személyvonat	9.07 délelőtt	
Szerencs - - - 7.50 este	Személyvonat	5.13 délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen			
N.-Léta—Vértes 7.25 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel	
N.-Léta—Vértes 3.18 délután	Vegyesvonat	1.05 délután	
Sáránd*** - - - 8.33 este	Vegyesvonat	9.25 este	
Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök—Debreczen			
B.-Szt-Mihály 8.17 reggel	Vegyesvonat	5.25 reggel	
B.-Szt-Mihály 6.49 este	Vegyesvonat	3.27 délután	
— Tisza-Lök építés alatt —			
Füzes-Abony—Debreczen			
Tisza-Füred - - 8.— reggel	Vegyesvonat	4.18 reggel	
Füzes-Abony - 5.32 délután	Vegyesvonat	11.35 délelőtt	
F.-Abony**** - 7.47 este	Vegyesvonat	5.22 délután	

* Csak P.-Ladányig.
** Csak Szatmárról.
*** Ünnepek és vasárnapokon június 1-től szeptember 15-ig kizáródik.
**** Csak Ohat-Kónszig.

Naponta friss Prágai sonka.

Müncheni Pschorr-sör

mely a legelső orvosi kapacitások által **vérszegények és gyomorbajban szenvedőknek** erősítő italként ajánlatik, — egyedül csak

Tóth Kálmán

fűszer- és csemegekereskedésében kapható.
(Fötér, Teleky-utca sarok.)

A használati előnyeinek leírása díjtalanul adatik.

657-3-3

Naponta friss Prágai sonka.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1897. május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen—Budapest (M. áll. v.-tól.)			
Debreczenből indul	Vonat	Érkezik	
P.-Ladány* - - 12.— déli	Vegyesvonat	1.28 délután	
P.-Ladány - - - 3.48 délután	Tv. sz. sz.	5.24 délután	
P.-Ladány - - - 8.15 este	Személyvonat	9.45 este	
Budapest - - - 8.53 reggel	Gyorsvonat	1.50 délután	
Budapest - - - 12.36 délután	Személyvonat	8.10 este	
Budapest - - - 10.37 este	Személyvonat	5.45 reggel	
Debreczen—M.-Sziget			
Királyháza - - 5.30 reggel	Gyorsvonat	1.— délután	
M.-Sziget - - - 3.05 reggel	Személyvonat	9.50 délelőtt	
M.-Sziget - - - 4.07 délután	Személyvonat	11.— este	
M.-Sziget - - - 6.59 délután	Gyorsvonat	11.40 este	
M.-Sziget - - - 7.58 este	Tv. sz. sz.	8.08 reggel	
Debreczen—Szerencs			
Szerencs - - - 8.25 reggel	Személyvonat	11.26 délelőtt	
Szerencs - - - 4.02 délután	Személyvonat	7.07 délután	
Szerencs - - - 8.10 este	Személyvonat	11.— este	
Debreczen—Füzes-Abony			
Füzes-Abony 4.47 reggel	Vegyesvonat	10.24 délelőtt	
Füzes-Abony** 4.12 délután	Vegyesvonat	7.56 délután	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes			
N.-Léta—Vértes 8.35 reggel	Vegyesvonat	10.46 délelőtt	
N.-Léta—Vértes 4.17 délután	Vegyesvonat	6.20 délután	
Debreczen—Büd-Szt-Mihály—Tisza-Lök			
B.-Szt-Mihály 5.28 reggel	Vegyesvonat	8.58 reggel	
B.-Szt-Mihály 3.57 délután	Vegyesvonat	6.59 délután	
— Tisza-Lök építés alatt. —			

* Minden kedden

Hatásos reklámtáblákat

arany vagy ezüst préseléssel;
gyönyörű kivitelű színes rajzokkal ellátott

Üzleti reklámkártyákat

tetszés szerinti szöveggel;
Raktári nyomtatványokat;
erős vászonkötésű

Bevásárlási könyvecskéket

* olcsóbban mint bárhol *

CSOKONAI

nyomda- és kiadó részv.-társaság

Debreczenben.

ajánl

Mű- és Könyvnyomda

Hírlapkiadó-vállalat

Diszmu-könyvkötészet